

บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพ

The role of the Nakhon Si Thammarat
Elementary Educational Service Area Office 1
in the development of a professional teacher

พัชรี สินธุ์*

รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา**

ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพ ตามตัวแปร วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการ บริหารงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือบุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลวิจัยพบว่า

1. บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 ในการพัฒนาครู มืออาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าบทบาทในการพัฒนาครูมืออาชีพอยู่ใน ระดับมาก 8 ด้าน และมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) ด้านความเป็นครู 2) ด้านนวัตกรรมและ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 3) ด้านการวิจัยทางการศึกษา 4) ด้านการบริหารจัดการในห้องเรียน 5) ด้านการจัดการเรียนรู้ 6) ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 7) ด้านการพัฒนาหลักสูตร และ 8) ด้าน จิตวิทยาสำหรับครู ส่วนด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครูอยู่ในระดับปานกลาง

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

** ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

*** กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ABSTRACT

The Purpose of this research to study Compliance role of the Nakhon Si Thammarat Elementary Educational Service Area Office 1 for development in the development professional teacher as Variable a learning experience And administrative experience. The sample of consisted of 100 people Personnel of Nakhon Si Thammarat Elementary Educational Service Area Office 1. The instrument used to collect data ware rating scale questionnaires. The data analysis was Conduct using the SPSS for Windows with percentage, mean , standard division

The finding ware as follows:

The role of the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 1 for development professional teacher 8 parts are in high levels by was 1) The teacher 2) innovation and technology.3) Fdueational Research 4) Management in the classroom, 5) Management learning.6) measurement and evalution 7) curriculum development. 8) Psychology for teacher and language and technology for teacher is in mediwn level.

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การจัดการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่างๆ ตั้งแต่การวางรากฐานการพัฒนาของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพอย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ความเป็นพลเมืองที่ดี การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ การศึกษาจึงมีความสำคัญสูงสุดในการสร้างชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2540, 6) การศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนา คน ให้เป็น มนุษย์ ที่มีคุณภาพ มีความสามารถเต็มศักยภาพ มีพัฒนาการที่สมดุล ทั้งปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคม เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กระบวนการศึกษาจึงมี ผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2539, 4)

การศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญของระบบการพัฒนาคน อันเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าของสังคมให้ได้รับการพัฒนาไปสู่คุณภาพตามเป้าหมาย และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าสำคัญยิ่งในองค์กร (De Cenzo & Robbins , 1994 ,4) ตาม

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 ในมาตรา 37 กล่าวว่า ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาและพัฒนาสาระของหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการและจัดให้มีระบบประกันคุณภาพและรับผิดชอบในการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนั้น ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาตนเองสู่ความเป็นมืออาชีพเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และเนื่องจากยุคนี้เป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การพัฒนาในด้านความเชี่ยวชาญในยุคข้อมูลข่าวสารจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งการพัฒนาให้ได้ผลดังกล่าวนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่จะส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในกระบวนการฝึกฝนเพื่อพัฒนานั้น โดยเฉพาะวิชาชีพครู เป็นกระบวนการที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อปัจจัยของครูผู้สอน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพสังคม เศรษฐกิจ และวิชาการนั้นได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง สิ่งเหล่านี้ล้วนมีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมกับผู้เรียน ดังนั้นครูผู้สอนจึงไม่สามารถหยุดนิ่งการเรียนรู้ที่มุ่งหวังเพื่อการพัฒนาความรู้และเทคนิควิธีการสอนและจะมีผลกระทบในทางบวกกับผู้เรียน แต่ในสภาพการพัฒนาครูในปัจจุบันยังมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ดังนั้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญมากในการพัฒนาบุคลากรครูมืออาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541, 57-59) ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเพื่อให้เห็นว่าคุณลักษณะของความเป็นครูมืออาชีพควรที่จะพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดแก่บุคลากรครูใน 9 ด้าน ได้แก่ 1) ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การจัดการเรียนรู้ 4) จิตวิทยาสำหรับครู 5) การวัดและประเมินผลการศึกษา 6) การบริหารจัดการในห้องเรียน 7) การวิจัยทางการศึกษา 8) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และ 9) ความเป็นครู

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพ

ตัวแปรอิสระ
1. วุฒิการศึกษา
1.1 ปริญญาตรี
1.2 สูงกว่าปริญญาตรี
2. ประสบการณ์ในการบริหารงาน
2.1 น้อยกว่า 10 ปี
2.2 10 ปีขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพ ตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพที่กำหนดในกฎข้อบังคับครูสภาว่าด้วยจรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพครู 2548 ในการพัฒนาครูมืออาชีพซึ่งมี 9 ด้าน ประกอบด้วย 1) ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การจัดการเรียนรู้ 4) จิตวิทยาสำหรับครู 5) การวัดและประเมินผลการศึกษา 6) การบริหารจัดการในห้องเรียน 7) การวิจัยทางการศึกษา 8) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาและ 9) ความเป็นครู

ตัวแปรตาม
บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในการพัฒนาครูมืออาชีพ
1) ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู
2) การพัฒนาหลักสูตร
3) การจัดการเรียนรู้
4) จิตวิทยาสำหรับครู
5) การวัดและประเมินผลการศึกษา
6) การบริหารจัดการในห้องเรียน
7) การวิจัยทางการศึกษา
8) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
9) ความเป็นครู

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 142 คน กลุ่มตัวอย่างคือบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ปีการศึกษา 2553 ที่ได้จากการสุ่มแบบขั้น ตอน (Multiple-Stages Sampling) ดังนี้ คือ

1. สุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เลือกทุกฝ่ายงานตามโครงสร้างของการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1

2. สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากแต่ละฝ่ายงานตามเกณฑ์ของเครื่องสุ่มแบบสุ่มได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดครบจำนวน 103 คน (ระวีวรรณ ชินะตระกูล 2542, 101)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น โดยอาศัยการศึกษาจากตำรา เอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามภูมิหลังของผู้บริหาร ประกอบด้วยคำถาม 2 ข้อ คือ ภูมิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารงาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพ ใน 9 ด้าน คือ ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาสำหรับครู การวัดและประเมินผลการศึกษา การบริหารจัดการในห้องเรียน การวิจัยทางการศึกษา นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาและ ความเป็นครู รวม 50 ข้อ โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามด้วยตนเองจากขอบข่ายของการพัฒนามูลฐานของนักการศึกษาเป็นแนวในการสร้างแบบสอบถาม แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามระดับการปฏิบัติได้แก่ ต้องการมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น 0.97

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพ สรุปได้ดังนี้

1. บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากและในภาพรวมทักษะรายด้านในแต่ละด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ซึ่งเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับดังนี้ คือ ด้านความเป็นครู ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี

สารสนเทศทางการศึกษา ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านการบริหารจัดการในห้องเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านจิตวิทยา สำหรับครูและด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครูและเมื่อพิจารณาผลการวิจัยรายด้านปรากฏผลสรุปดังนี้

1.1 บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครูอยู่ในระดับมากสามข้อและระดับปานกลางสามข้อ และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่าบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเรียงตามลำดับ คือ การประชาสัมพันธ์หรือชี้แจงให้ครูเห็นถึงความสำคัญของภาษาไทยสำหรับเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยอย่างเหมาะสม พัฒนาครูให้มีความรู้ภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐาน สนับสนุนให้ครูใช้สื่อต่างๆ ในการพัฒนาภาษาอังกฤษ จัดหาวิทยากรที่มีความชำนาญมาพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้แก่ครู สนับสนุนให้ครูทุกคนได้เข้ารับการอบรมทักษะภาษาอังกฤษ

1.2 บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อและเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่าบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตรเรียงตามลำดับ คือสนับสนุนและพัฒนาคูให้สามารถ

วิเคราะห์หลักสูตรและเข้าใจในหลักสูตรให้มากขึ้น ส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น สนับสนุนให้ครูทุกคนได้เข้ารับการอบรมการจัดทำหลักสูตร มีการติดตามและประเมินหลักสูตรทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร

1.3 บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการจัดการเรียนรู้เรียงตามลำดับ คือส่งเสริมและพัฒนากิจการดำเนินการเรียนรู้ของครู สนับสนุนการสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน สนับสนุนสื่อและเอกสารสำหรับให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าจัดการเรียนรู้ พัฒนากิจการกิจกรรมของครูที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้หลากหลายมากกว่าที่เป็นอยู่ สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ สนับสนุนให้ครูได้เข้ารับการอบรมการจัดทำแผนการเรียนรู้ จัดให้มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ ติดตามให้ครูนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.4 บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพด้านจิตวิทยาสำหรับครู โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในด้านจิตวิทยาสำหรับครูเรียงตามลำดับ คือส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตาม

มาตรฐานวิชาชีพครู มีการประเมินการปฏิบัติตาม มาตรฐานวิชาชีพของครู สนับสนุนให้ครูทุกคน ได้รับการอบรมด้านจิตวิทยา

1.5 บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพ ด้านการวัดและ ประเมินผลการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากทุก ข้อ และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า บทบาทของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการวัดและ ประเมินผลการศึกษาเรียงตามลำดับ คือเน้นให้ครู ใช้วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย ส่งเสริม การวัดผลประเมินผลการศึกษา ก่อนการสอนและ หลังการสอนของครู ให้มีความสำคัญเกี่ยวกับการ วัดผลการประเมินผลการเรียนของครู

1.6 บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพ ด้านการบริหารจัดการ ในห้องเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ และ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า บทบาทของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาในการบริหารจัดการใน ห้องเรียนเรียงตามลำดับ คือพัฒนาการสื่อสารของ ครูให้มีคุณภาพมากขึ้น ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กระตุ้นให้ครูใช้ เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย เน้นให้ครูใช้ วิธีการบริหารจัดการชั้นเรียนให้เหมาะสมกับวัย ผู้เรียน

1.7 บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพ ด้านการวิจัยทาง การศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ และเมื่อ พิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า บทบาทของสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาในการวิจัยทางการศึกษาเรียง

ตามลำดับ คือสร้างความตระหนักให้ครูถึง ความสำคัญของการวิจัยในการจัดการเรียนการ สอน สนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมการวิจัยทาง การศึกษา ให้มีความสำคัญกับการวิจัยพัฒนาการ จัดการเรียนการสอนของครูให้ดีขึ้น พัฒนาครูทุก คนให้มีความรู้เรื่องการวิจัย สนับสนุน งบประมาณในการทำการวิจัย

1.8 บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพ ด้านนวัตกรรมและ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาโดยรวมอยู่ ในระดับมากทุกข้อ และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทาง การศึกษาเรียงตามลำดับ คือสนับสนุนให้ครูใช้ สื่อที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน กระตุ้นให้ครูนำเทคโนโลยีมาบูรณาการกับการ เรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครู สืบค้นความรู้ทางอินเทอร์เน็ต กระตุ้นให้ครู ฝึกฝนเพิ่มเติมเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์ในระดับที่ สูงขึ้น เป็นแบบอย่างที่ดีในการนำเทคโนโลยีมา ใช้ในการบริหาร จัดทำให้ครูได้รับการอบรม เกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างทั่วถึง ส่งเสริม ให้ครูทุกคนมีความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ จัดหาคอมพิวเตอร์และสื่อเทคโนโลยีต่างๆได้ เพียงพอกับความต้องการของครู

1.9 บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพ ด้านความเป็นครู โดย รวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ และเมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยพบว่า บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาในด้านความเป็นครูเรียงตามลำดับ คือ

ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เน้นให้ครูตระหนักถึงความเป็นครู ส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ และต้องการพัฒนาให้ดีขึ้น สนับสนุนให้ครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาตนเอง เป็นแบบอย่างที่ดีในการแสวงหาความรู้ และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้ครูได้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ถนัดตามความรู้ความสามารถ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัย บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพ นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่าบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพ ทั้งด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านจิตวิทยาสำหรับครู ด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา ด้านการบริหารจัดการในห้องเรียน ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาและ ด้านความเป็นครู โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปองทิพย์ เทพอารีย์ (2551) บทบาทในการพัฒนาครูมืออาชีพ ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านจิตวิทยาสำหรับครู ด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา ด้านการบริหารจัดการในห้องเรียน ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านนวัตกรรมและ

เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาและ ด้านความเป็นครู อยู่ในระดับมากในทุกด้านและยังสอดคล้องกับ อรุณวรรณ นาคทองดี (2549) ที่ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาบุคลากรสู่ความเป็นครูมืออาชีพ นครนายก พบว่าบทบาทในการพัฒนาบุคลากรสู่ความเป็นครูมืออาชีพในยุคปฏิรูปการศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก คุณลักษณะของความเป็นครูมืออาชีพ ด้านความสามารถในการสอน ด้านความสามารถในการเรียนรู้ ด้านความสามารถในวิชาชีพอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับ ประภาศรี อัมวณิช (2539) ศึกษาการต้องการพัฒนาตนเองด้านความรู้ พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองด้านความรู้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่หากพิจารณาจากผลการวิจัยรายด้านปรากฏผลดังนี้

1. สำหรับบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพ ด้านการพัฒนาหลักสูตรเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากบทบาท ที่มีการพัฒนามากที่สุดคือในเรื่องของการสนับสนุนและการพัฒนาครูให้สามารถวิเคราะห์หลักสูตรและเข้าใจในหลักสูตรให้มากขึ้น รองลงมาคือ ส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการสนับสนุนเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรมีความสำคัญมาก สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สอดคล้องกับนโยบายที่เร่งรัดให้เกิดขึ้นตามหลักสูตรแกนกลางฯ 51 ในการพัฒนา

หลักสูตรในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน

2. บทบาทของสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพด้านการจัดการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากบทบาทที่มีการพัฒนามากที่สุดคือ ส่งเสริมและพัฒนาการจัดทำแผนการเรียนรู้ของครู รองลงมาคือ การสนับสนุนการสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) มาตราที่ 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. บทบาทของสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพด้านจิตวิทยาสำหรับครูเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากบทบาทที่มีการพัฒนามากที่สุดคือ ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู รองลงมาคือ เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่ง สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของชาติ จึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะอย่างสูงในการประกอบวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรมและประพฤติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งมี

คุณภาพและมาตรฐานเหมาะกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง พัฒนาวิชาชีพครูตามมาตรา 81 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2540 และส่งเสริมวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรา 9 (4) แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

4. บทบาทของสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษาเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากบทบาทที่มีการพัฒนามากที่สุดคือ เน้นให้ครูใช้วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย รองลงมาคือ ส่งเสริมการวัดผลและประเมินผลการศึกษาก่อนการสอน และหลังการสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับ ปองทิพย์ เทพอริย์ (2551) การวัดผลประเมินผลครูต้องมีความรู้หลักการและเทคนิคการวัดและประเมินผล การสร้างและการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา รวมทั้งสามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง มีการประเมินผลแบบย่อยและแบบรวมการวัดและประเมินผลการศึกษา หมายถึง กระบวนการตรวจสอบการทำงาน ทั้งในระหว่างที่กำลังทำงาน และในเวลาที่งานเสร็จสิ้นลงแล้ว เพื่อสรุปว่างานที่ทำนั้นสำเร็จตามที่คาดหวังหรือไม่ อะไรที่เป็นปัญหาทำให้งานไม่สำเร็จ การประเมินผลที่ดีย่อมเป็นเครื่องช่วยชี้นำการทำงาน และการปรับปรุงการทำงาน รวมทั้งการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาของการทำงาน ซึ่งจะทำให้การทำงานประสบผลสำเร็จได้ (กรมวิชาการ, 2534)

5. บทบาทของสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพด้านการบริหารจัดการในห้องเรียนเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากบทบาทที่มีการพัฒนามากที่สุดคือ พัฒนาการสื่อสารของครูให้มีคุณภาพมากขึ้น รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) มาตรา 26 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

6. บทบาทของสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพด้านการวิจัยทางการศึกษาเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากบทบาทที่มีการพัฒนามากที่สุดคือ สร้างความตระหนักให้ครูถึงความสำคัญของการวิจัยในการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ สนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมการวิจัยทางการศึกษา ผู้วิจัยคิดว่าการวิจัยทางการศึกษาเป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งที่ครูต้องจัดทำควบคู่กับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ครูต้องใช้นวัตกรรมความรู้ทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติ ในการคิดค้นวิธีสอน สื่อ หรือนวัตกรรมต่าง ๆ ผสมเข้ากับแนวคิดพื้นฐานของการวิจัยการวิจัยในชั้นเรียนว่า เป็นบทบาทหน้าที่อย่างหนึ่งที่ครูปฏิบัติอยู่ ครูเป็นบุคคลที่ทำการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากในการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอน ผู้วิจัยก็คือครูผู้สอน การวิจัยในชั้นเรียนจะเริ่มจากการปฏิบัติงานการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์สภาพการทำงานที่ผู้วิจัยทำอยู่จากนั้นทำการศึกษา กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการหรือเครื่องมือต่าง ๆ ผลที่ได้คือการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของผู้เรียน กรมวิชาการ (2542, 2)

7. บทบาทของสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากบทบาทที่มีการพัฒนามากที่สุดคือ สนับสนุนให้ครูใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน รองลงมาคือ กระตุ้นให้ครูนำเทคโนโลยีมาบูรณาการกับการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้วิจัยคิดว่า เทคโนโลยีการศึกษาเป็นการนำเอา วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการต่าง ๆ มาใช้อย่างเป็นระบบเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพทางการศึกษา เทคโนโลยีเมื่อถูกใช้ไปนาน ๆ หรือเมื่อนำไปใช้ในต่างสถานที่ ต่างโอกาส ต่างเวลา อาจมีปัญหาหรือข้อบกพร่องเกิดขึ้น จำเป็นต้องมีการดัดแปลง ปรับปรุง หรือคิดค้นสิ่งใหม่ขึ้น ให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การปรับปรุง ดัดแปลงสิ่งใหม่ขึ้น แล้วทดลองใช้จนได้ผล สิ่งนั้นก็กลายเป็นนวัตกรรม ดังนั้นในวงการศึกษาก็มักใช้คำว่านวัตกรรมและเทคโนโลยี ควบคู่กันไป ครูต้องมีความรู้แนวคิด ทฤษฎีเทคโนโลยีและนวัตกรรม การศึกษาที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ที่ครูทุกคนต้องใช้

ในการปฏิบัติงาน และเนื่องจากกฎหมายที่เกี่ยวกับครูและข้อบังคับครูสภา พ.ศ. 2548

8. บทบาทของสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพด้านความเป็นครูเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก บทบาทที่มีการพัฒนามากที่สุดคือ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา รองลงมาคือ เน้นให้ครูตระหนักถึงความเป็นครูและส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอและต้องการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้อง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540, 10 –11) กับ บทบาทใหม่ของครูในปัจจุบัน ไม่เพียงแต่เป็นผู้ทำหน้าที่ในด้านการเรียนการสอนเท่านั้นแต่ยังมีหน้าที่ในการอบรมสั่งสอน ในด้านศีลธรรม จริยธรรมด้วย เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ ทั้ง เก่ง และเป็นคนดีในสังคม ต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบทั้งในด้านการสอน และเป็นเสมือนพ่อแม่ คนที่สองของนักเรียนอีกด้วย ครูจึงต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ในทุกด้านของชีวิตปัจจัยสำคัญในการสร้างเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ครูจึงต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและทักษะทั้งด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านวิชาชีพ เพื่อให้การพัฒนาผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, 4)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้จากการศึกษาบทบาทของสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 ในการพัฒนาครูมืออาชีพ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลในการวางแผนส่งเสริมพัฒนาครูมืออาชีพเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการพัฒนา
2. ควรที่นำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลในการกำหนดมาตรฐานการส่งเสริมบทบาทในการพัฒนาครูมืออาชีพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
3. ควรที่นำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลของบทบาทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพื่อเป็นการรับทราบและวิเคราะห์ปัญหาต่างๆที่ส่งผลต่อการพัฒนาครูมืออาชีพ

ข้อเสนอแนะด้านการปฏิบัติ

1. ควรที่นำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลในการอบรมสัมมนาครูเพื่อเป็นการรับทราบและวิเคราะห์ปัญหาต่างๆที่ส่งผลต่อการพัฒนาสู่ความเป็นครูมืออาชีพ
2. ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรการอบรมพัฒนาครูในสังกัดสู่ความเป็นครูมืออาชีพ

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่ ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในการพัฒนาครูมืออาชีพ ควรมีการศึกษาความเป็นมืออาชีพของผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาด้วย

2. ควรศึกษาคูณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ในด้านอื่นๆ ของบุคลากรครูอีกที่จะส่งผลต่อการ พัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. ควรมีการศึกษาหรือเปรียบเทียบบทบาท ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในการ พัฒนาครูมืออาชีพกับกลุ่มอื่นๆ เช่น รอง ผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- _____. (2546ข). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.).
- กรมวิชาการ. (2542). ครูแกนนำ .ต้นแบบปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: การศาสนา.กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ประภาศรี อ่วมนิช. (2539). การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองด้านความรู้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปองทิพย์ เทพอารีย์.(2551). การศึกษาการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนอนุบาลเอกชน. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ระวีวรรณ ชินะตระกูล.(2542).การทำวิจัยทางการศึกษา.กรุงเทพฯ:ที.พี.พริน.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.(2539) คู่มือปฏิบัติงานหัวหน้าฝ่ายพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- _____. การบริหารบุคคลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา. 2540.กรุงเทพฯ: สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2541). การพัฒนาบุคลากรครู. กรุงเทพฯ: ที.พี. พริน.
- อรุณวรรณ นาคทองดี.(2549).บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาบุคลากรสู่ความเป็นครูมืออาชีพ.กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- Berliner, David C. (1992). "The Nature of Expertise in Teaching," in Effective and Responsible Teaching:the New Synthesis. Edited by oser, Fritz K., Dick, address
- Hoy, Wayne K. & Miskel, Cecil G. (2001). Educational Administration : Theory Research and Practice. 6th ed. New York: McGraw – Hill.& Patry, Jean-Lac. P 89-103. San Francisco : Jossey-Bass

